

Вступне слово

Стор. 2-4

З метою виконання статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) та з метою організації ідентифікації, аналізу, визначення рівнів корупційних ризиків та розробки заходів впливу на них, наказом директора Ліцею від 07 січня 2026 року № 1 розпочато оцінювання корупційних ризиків у форматі самооцінювання. На виконання вимог цього наказу, утворено робочу групу з оцінювання корупційних ризиків, (додаток №1), затверджено її персональний склад та положення про неї.

Завдання робочої групи в управлінні корупційними ризиками:

- 1) планування роботи з оцінювання корупційних ризиків;
- 2) дослідження середовища організації та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків;
- 3) обмін інформацією та проведення консультацій із внутрішніми та зовнішніми заінтересованими сторонами, у тому числі шляхом їх опитування (анкетування), інтерв'ювання;
- 4) здійснення ідентифікації, аналізу та визначення рівнів корупційних ризиків;
- 5) розробка заходів впливу на корупційні ризики.

Шановні колеги, для початку хочу нагадати вам декілька законодавчо визначених термінів:

корупція - використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

правопорушення, пов'язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

внутрішні заінтересовані сторони - керівник та інші працівники організації; особи, які проходять службу, стажування або навчання в організації; територіальні

органи (філії, представництва) організації та їх працівники; консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи, які утворюються в організації, та члени таких органів;

зовнішні заінтересовані сторони - фізичні та/або юридичні особи, їх об'єднання, інші суб'єкти, які не є внутрішніми заінтересованими сторонами, з якими організація взаємодіє або може взаємодіяти в процесі виконання своїх функцій;

самооцінювання - здійснення оцінювання корупційних ризиків організацією самостійно, у тому числі із залученням експертів (за необхідності);

корупційний ризик - імовірність вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, що негативно вплине на діяльність організації.

Стор. 5

Етапами оцінювання корупційних ризиків є:

- 1) *підготовка до оцінювання корупційних ризиків;*
- 2) *дослідження середовища організації та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків;*
- 3) *ідентифікація корупційних ризиків;*
- 4) *аналіз корупційних ризиків;*
- 5) *визначення рівнів корупційних ризиків.*

Стор. 6

Отже 1-й етап: - підготовка до оцінювання корупційних ризиків відбувається наступним чином:

керівником організації видається наказ про проведення оцінювання корупційних ризиків;

формується персональний склад робочої групи;

для членів робочої групи проводиться вступний тренінг (*що ми наразі і робимо*);

робочою групою узгоджуються організаційні питання своєї діяльності (засобів комунікації, місця проведення зустрічей, способів документування, накопичення інформації, обміну інформацією тощо), а також складанням плану оцінювання;

робоча група складає план оцінювання, у якому визначаються етапи діяльності робочої групи з урахуванням функцій організації, її внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін, інших факторів середовища організації.

Стор. 7-10

2-й етап: - дослідження середовища організації та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків

Стор.7:

(п. 1)

Робоча група визначає функції та активи організації, що становлять значну економічну цінність.

Функції організації поділяються на основні та допоміжні (забезпечувальні).

Основними функціями

- 1) *забезпечення публічної безпеки і порядку в ліцеї.*

Допоміжними функціями є:

функції з управління організацією, управління фінансами, проведення закупівель, управління документообігом, управління матеріальними ресурсами, управління інформацією, управління персоналом, організації правової роботи, внутрішнього контролю та аудиту, запобігання і протидії корупції, взаємодії з громадськістю та засобами масової інформації.

Робоча група самостійно визначає активи організації, що становлять значну економічну цінність та мають враховуватися у середовищі організації під час оцінювання корупційних ризиків.

(п. 2)

Далі робоча група встановлює внутрішні та зовнішні заінтересовані сторони організації, аналізує характер їх відносин з організацією.

Внутрішні заінтересовані сторони - керівник та інші працівники, які проходять службу, стажування або навчання, консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Зовнішні заінтересовані сторони - фізичні та/або юридичні особи, їх об'єднання, інші суб'єкти, які не є внутрішніми заінтересованими сторонами, з якими працівники поліції та працівники взаємодіють або можуть взаємодіяти в процесі виконання своїх функцій.

(п. 3)

Робоча група формує перелік нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність організації.

Нормативно-правові акти та розпорядчі документи, що регулюють діяльність організації, вивчаються при визначенні потенційно вразливих до корупції функцій і процесів, ідентифікації, аналізу корупційних ризиків, обранні заходів впливу на них, а також під час підготовки антикорупційної програми.

Стор.8:

Робоча група збирає та аналізує інформацію про інші фактори середовища організації та визначає потенційно вразливі до корупції функції та процеси, наступним чином:

- аналізує результати оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них, оцінки ефективності їх виконання;
- проводить опитування (анкетування) зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін;
- аналізує результати аудитів, перевірок тощо;
- аналізує звернення та скарги на діяльність організації, її окремих працівників;
- аналізує: матеріали дисциплінарних проваджень, службових розслідувань; рішення суду у справах про притягнення працівників організації до адміністративної, кримінальної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень;

аналізує відомості, які містяться у відкритих інформаційних системах, реєстрах і базах даних, у тому числі у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

вивчає аналітичні матеріали НАЗК щодо аналізу корупційних ризиків;

аналізує відомості із засобів масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації.

Стор.9

За результатами збору та аналізу інформації про середовище організації із використанням кожного методу/способу, визначеного у плані оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми, готується окрема аналітична довідка. Аналітична довідка обов'язково складається за алгоритмом, визначеним у Методології НАЗК. На підставі аналітичних довідок уповноважений формує та вносить на розгляд робочої групи перелік потенційно вразливих до корупції функцій та процесів, які реалізуються організацією самостійно або спільно з іншими зовнішніми заінтересованими сторонами.

На підставі аналітичних довідок НАЗК аналізує правильність і повноту визначення організацією переліку потенційно вразливих до корупції функцій та процесів.

Стор.10

На підставі зібраних та задокументованих відомостей уповноважений підрозділ формує та вносить на розгляд робочої групи перелік потенційно вразливих до корупції функцій та процесів, які реалізуються організацією самостійно або спільно з іншими зовнішніми заінтересованими сторонами.

До потенційно вразливих до корупції функцій та процесів належать такі, що:

- передбачають взаємодію організації, її працівників із зовнішніми заінтересованими сторонами;
- пов'язані із розпорядженням (управлінням) активами організації;
- інші потенційно вразливі до корупції функції, визначені робочою групою: - наприклад: - сфера публічних закупівель;
- управління матеріальними ресурсами та фінансового забезпечення.
- кадрові призначення або кадрові зміни

Стор.11-12

3-й етап: - ідентифікація корупційних ризиків

Стор.11

Під час ідентифікації корупційних ризиків робоча група здійснює:

- опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів у діяльності організації;
- аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів у діяльності організації.

Опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів у діяльності організації здійснюється у такому порядку:

- формулювання функції;
- формулювання всіх процесів, які здійснюються для реалізації відповідної функції;
- визначення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих осіб, які беруть участь у кожному із процесів, у тому числі осіб, які здійснюють незалежний контроль за їх реалізацією;
- визначення послідовності дій, що виконуються від початку до закінчення процесу.

Стор.12

Ідентифікація корупційних ризиків полягає у виявленні та детальному документуванні таких елементів корупційного ризику як:

- зміст корупційного ризику;
- джерело (джерела) корупційного ризику;
- існуючі заходи контролю, спрямовані на запобігання реалізації корупційного ризику.

Хочу нагадати що джерелами корупційних ризиків, є:

- неефективність, надмірна складність або фактичне невиконання процесів у діяльності організації;
 - недосконалість кадрової політики організації;
 - відсутність громадського контролю за процесом та результатом прийняття управлінських рішень організації;
 - неефективність діяльності із запобігання і протидії корупції, у тому числі управління корупційними ризиками;
 - відсутність або неефективність внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю;
 - відсутність необхідних професійних знань, відсутність знань та/або нерозуміння вимог антикорупційного законодавства;
 - відсутність достатніх практичних навичок роботи;
 - толерантність до корупції;
 - не доброчесність працівників;
 - конфлікт інтересів;
 - наявність в організації усталених корупційних практик;
 - тиск або неналежне втручання з боку інших працівників, у тому числі керівників;
- інші джерела корупційних ризиків.

І завершуємо ми процес ідентифікації корупційного ризику визначенням існуючих заходів контролю, які запроваджені в організації з метою запобігання реалізації цього корупційного ризику, та аналізом їхньої ефективності.

До існуючих заходів контролю належать:

- заходи, які передбачені нормативно-правовими актами та/або розпорядчими документами, що регулюють діяльність організації, та запроваджені у діяльність організації;
- задокументовані алгоритми операційної діяльності організації та прийняття рішень;
- заходи внутрішнього контролю та безпеки, запобігання і протидії корупції, внутрішнього аудиту;
- навчання, у тому числі за програмами підвищення кваліфікації з питань запобігання та протидії корупції, для працівників організації;
- інші заходи, які здійснюються або заплановані організацією з метою запобігання і протидії корупції.

Стор. 13-14

4-й етап: - аналіз корупційних ризиків

На етапі аналізу корупційних ризиків робоча група визначає:

- рівень імовірності реалізації корупційного ризику;
- рівень наслідків від реалізації корупційного ризику.

Стор.13

Рівень ймовірності реалізації корупційного ризику визначається:

- кількістю виявлених випадків учинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками поліції, у тому числі територіальних органів, за останні три роки;

- можливістю вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками поліції, у тому числі територіальних органів, за певний період часу.

Джерелами інформації для визначення рівня ймовірності реалізації корупційного ризику є:

- судові рішення, інформація з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, публікації у засобах масової інформації, соціальних мережах, інші джерела, які містять відкриту інформацію щодо проведених журналістських розслідувань, корупційних схем, викритих органами досудового розслідування, обґрунтовані припущення членів робочої групи.

Рівню ймовірності реалізації корупційного ризику присвоюється один із таких балів:

4 бали - *дуже високий*: корупційний ризик, який виникав за останні півроку та/або може виникнути у найближчі півроку;

3 бали - *високий*: корупційний ризик, який виникав за останній рік та/або може виникнути у найближчий рік;

2 бали - *середній*: є корупційний ризик, який виникав не більше одного разу протягом останніх трьох років та/або може виникнути не більше одного разу протягом наступних трьох років;

1 бал - *низький*: є корупційний ризик, який не виникав раніше та ймовірність виникнення якого у майбутньому є вкрай низькою.

Стор.14

Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику визначається відповідно до потенційних втрат, які встановлює робоча група.

Потенційні втрати організації від виникнення корупційного ризику визначаються за такими категоріями:

- очікувані майнові втрати організації або розмір незаконного збагачення працівника організації від реалізації корупційного ризику;

- вид юридичної відповідальності, до якої може бути притягнуто працівника організації у разі реалізації корупційного ризику;

- очікувані репутаційні втрати організації, її працівників від реалізації корупційного ризику;

- очікувана шкода, яка може бути завдана охоронюваним законом державним, суспільним інтересам від реалізації корупційного ризику.

Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику визначається за категоріями:

- *дуже високий* - 4 бали;

- *високий* - 3 бали;

- *середній* - 2 бали;

- *низький* - 1 бал.

Стор. 15

5-й етап: - Визначення рівнів корупційних ризиків

Рівень корупційного ризику обчислюється у балах як добуток рівня ймовірності реалізації корупційного ризику та рівня наслідків від реалізації корупційного ризику.

Встановлюються такі рівні корупційних ризиків:

- *критичний* - від 12 до 16 балів;
- *високий* - від 6 до 9 балів;
- *середній* - від 3 до 4 балів;
- *низький* - від 1 до 2 балів.

Визначені рівні корупційних ризиків зазначаються у реєстрі ризиків.

Стор. 16

Наступним етапом після оцінювання корупційних ризиків є розробка заходів впливу на корупційні ризики

Заходи впливу на корупційний ризик мають бути спрямовані на усунення, мінімізацію його джерел, а у випадку неможливості безпосереднього впливу на джерела - на зниження рівня ймовірності чи можливих наслідків його реалізації.

Усунення, мінімізація корупційного ризику *може здійснюватися без розробки заходів впливу на корупційні ризики* шляхом прийняття рішення не починати або не продовжувати діяльність, яка призводить до виникнення такого корупційного ризику.

Принципи заходів впливу на корупційні ризики:

- *послідовність*
- *пріоритетність*
- *чіткість*
- *достатність*
- *уникнення дублювання*
- *досяжність*

Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначається підрозділ або декілька підрозділів відповідальних за виконання такого заходу, а також строк його виконання.

Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначається один або декілька індикаторів його виконання.

Стор. 17-19

Приклад корупційного ризику:

Стор.17

Корупційний ризик:

Можлива не доброчесність посадових осіб поліції при списанні матеріальних ресурсів, з метою подальшого використання в особистих цілях безпідставно списаного майна або з метою отримання неправомірної вигоди від третіх осіб.

Джерела корупційного ризику:

1. Недостатні існуючі методи контролю за порядком списання матеріальних ресурсів.
2. Недостатня урегульованість внутрішнього алгоритму дій.
3. Можлива не доброчесність посадових осіб поліції.

Стор.18

Існуючі заходи контролю:

1. Інвентаризація активів, що підлягають списанню.
2. Перевірка встановлених норм списання та первинні документи, що є підставою для прийняття рішення про списання матеріальних ресурсів.
3. Контроль матеріально-відповідальних осіб, проведення зборів стосовно стану та потреб матеріальних цінностей.
4. Навчання із доведенням типових ситуацій порушення антикорупційного законодавства.

Можливі наслідки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією:

1. Може призвести до вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, із подальшим притягненням працівників поліції до відповідальності.
2. Втрата репутації керівництва Ліцею.
3. Необґрунтовані фінансові витрати.

Стор.19

Нові заходи щодо усунення корупційного ризику:

1. З метою визначення непридатності матеріальних цінностей і встановлення неможливості або неефективності проведення їх відновлювального ремонту, а також для оформлення необхідної документації на списання цих цінностей, створити комісії у ліцею, при необхідності включенням працівників УВБ, та уповноваженого підрозділу (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції МВС
2. Розробка методичних рекомендацій щодо порядку списання матеріальних ресурсів у поліції, з метою встановлення можливості або неможливості відновлення та їх подальшого використання, встановлення конкретних причин їх списання, встановлення осіб, з вини яких трапився передчасний вихід матеріальних цінностей з ладу (якщо такі є) та необхідних шляхів їх списання з балансу (продажу, безоплатної передачі, ліквідації).
3. Додаткове попередження посадових осіб ліцею, та працівників поліції про відповідальність, яка настає за порушення антикорупційного законодавства

Стор.20

І завершити наш тренінг я хотів би декількома словами щодо процедури прийняття антикорупційної програми на 2026-2028 роки та її затвердження.

Прийняття антикорупційної програми передуює отримання пропозицій і зауважень до проєкту антикорупційної програми та його публічне обговорення.

Публічне обговорення проєкту антикорупційної програми проводиться у формі конференції, засідання за круглим столом, зустрічі з громадськістю та іншими зовнішніми заінтересованими сторонами.

Пропозиції та зауваження до проєкту антикорупційної програми щодо результатів оцінювання корупційних ризиків розглядає робоча група.

Підготовлений за результатами розгляду пропозицій та зауважень проєкт антикорупційної програми подається уповноваженим підрозділом на розгляд УЗК МВС у термін до 01 лютого 2026 року.

Уповноважений з
антикорупційної діяльності
14 січня 2026 року

Олег Молдаван